Ч. 146 Неділя 4 (16) липня 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї: незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостьвах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Процес Драйфуса. — Замах на Миляна. — Вісти з Бельгії. — З мирової конференциї).

Як доносять француські часописи, має военний суд в Рен допустити бувшого ґен. прокуратора Борпера, аби перевів доказ вини Драйфуса. Борпер именно обжаловує тепер публично Драйфуса, що він майже від десятьох літ перед своїм процесом в 1894 р. видавав одній державі тайні документи. Які докази має на то Борпер, годі знати, однако і прихильники Драйфуса жадають, аби Борперови дозволити виступити перед судом, бо лише в той спосіб удасть ся вкінци полагодити рішучо цілу справу. Знов суд военний годить ся і собі на переслухане Борпера, аби не стрітити ся з докором сторонничости. Добре обзнакомлені з справою особи кажуть, що треба приготовити ся на довгу розправу. Більша часть сьвідків переслуханих в касацийнім трибуналі буде тут на ново переслухана, а крім того суд военний в Рен візвав цілком нових, нігде ще доси не переслуханих сьвідків. Отже коли процес розпічне ся в перших днях слідуючого місяця, то цілком певно перетягне ся до 25 серпня.

В Білґраді арештовано вчера свояка черногорского князя Блазо Петровича. Однако, з огляду на тяжку недугу его жени, полишено его під сильною сторожию дома. — В Чуприї арештовано адвоката Мартинаца а в Білґраді лікарів Миколича і Ґеорґевича. — Polit. Corresp. доносить, що власти мають вже в руках всі докази вини заговірників. Неправдива вість, немов би правительство хотіло користати з нагоди замаху і знищити з тої причини радикальну партию. Увязнено лиш ті особи, на котрі паде сильне підозріне, що брали участь в заговорі. Дальше впевнюють, що політичні пересьвідченя не будуть мати впливу на хід процесу, бо всі три визначені до трибуналу судиї визначують ся честнотою і безсторонностию, та длятого тішать ся загальним поважанем в краю.

На міністерияльній раді в Бруксели заявив король, що заходить конечна потреба вдоволити опозицию в справі виборчої реформи. Кабінет в наслідок королівскої заяви розпав ся. Богато міністрів хоче подати ся до димісиї, коли би король обставав при своїх жаданях.

Третя комісия мирової конференциї ухвалила проект о міжнародних полюбовних судах. Зміст проекту такий: Держави підписані на протоколі конференциї зобовязують ся, коли прийде до конфлікту, заки ще вхоплять за оружие, „о скілько на се позволять обставини", постарати ся о посередництво одної або більше держав. Независимо від того, невтральні держави повинні на случай сварки між сусідами, жертвувати їм з власного почину посередництво, котре має мати лише дорадчий характер і під жадним услівем не може мати обовязуючої сили. Приняте посередництва не може впливати на вдержане мобілізациї, або военних операций, коли его принято вже тогди, коли ті операциї зачали ся. В конфліктах меншої ваги, мають справу розслідити міжнародні слідчі комісиї, щоби полюбовний суд міг відтак видати безсторонне оречене. Спірні сторони будуть могли домагати ся, щоби сталий полюбовний трибунал видав їм свій засуд. Сей трибунал буде мати стале бюро в Газі. Кождій стороні буде вільно в данім случаю вибрати з загальної лісти певне число судиів. Засіданя трибуналу будуть відбувати ся звичайно в Газі, але можуть бути скликувані також в инших місцевостях. Підписані держави уважають за свій обовязок пригадувати інтересованим, що спір можуть полагодити в сталім трибуналі в Газі. По ратифікациї сего акту має бути як найскорше зорґанізована в Газі рада, зложена з дипльоматичних представителів при голяндскім дворі; еї президентом буде голяндский міністер заграничних справ. Ся рада уконституує стале бюро сталого полюбовного трибуналу, котре буде під еї контролею. Та сама рада повідомить держави о утворению трибуналу, а рівночасно уложить для него процедуру. Відтак буде она посідати необмежену повновласть керманя функциями трибуналу, іменованя і відкликуваня урядників сталого бюра і т. д. Присутність пяти членів тої ради вистарчає до важности ухвал. Кошти удержаня сталого бюра будуть поносити держави в спосіб, в який поносять кошта удержаня міжнародного почтового бюра в Берні. Ціла конференция скінчить ся ухваленем того полюбовного суду, котрий нікого не буде обовязувати, і котрий ніякої війни не здержить, коли яку державу пхне до того кроку яка важна причина. Значить ціла конференция скінчить ся на — нічім.

24)

О СПАДЩИНУ.

(Повість з англійского).

(Дальше).

Ґраф Освальд увійшов знову а за ним двох людий. Один, то був его шафар, а другий, камердинер, Петро Мілярд. При тих двох сьвідках підписав він завіщане а они поклали також свої підписи яко сьвідки.

— Не хочу держати в тайні змісту сего завіщаня перед моїми людьми — сказав ґраф Освальд. — Оно установляє мого братанича, пана Реджінальда Еверстронґа, на ново дідичем сеї маєтности. Від тепер будете уважати его моїм спадкоемцем.

Оба слуги поклонили ся і пішли. Ґраф Освальд приступив до вікна, а Віктор Керрінґтон сховав ся за мур.

Але при сьвітлі місяця не легко було укрити ся на терасі. Незадовго почули ся близько вікна голоси; громадка дам і панів вийшла з сальона.

— Сего літа ще не було так парного вечера, як нині — відозвав ся хтось. — В замку таки дуже душно.

Панна Лідия Ґрегим причепила ся була знову свого льорда; обоє вийшли на терасу на прохід.

— Відкриють мене, коли надійдуть сюди — подумав собі Керрінґтон, і поступив ся дальше в тінь. — Я видів все, що поки-що потребував видіти; найліпше буде, коли винесу ся звідси, поки час.

Він пішов вздовж передної сторони замку і зійшов на долішну часть тераси, а звідси на подвіре, де виходили двері від челядні. За кілька хвиль він тут розгостив ся і слухав, як балакала челядь, котра о нічім иншім не говорила, лиш о втечи ґрафині Еверстронґ.

Ґраф Освальд сидів тимчасом над новим завіщанем. Дивив ся задуманий на розложений папір і не спускав очий з него.

Тепер коли вже підписав грамоту, взяв ся его якийсь сумнів. Він пригадав собі, як то він добре собі розважив, заким рішив ся видідичити свого братанича, а тепер він той крок, що его тілько коштував жури і над котрим він тілько надумав ся, уневажнив він під впливом одної хвилї.

— Чи мав я право так зробити? — спитав він себе самого.

Папері, між котрими знаходило ся давне завіщане, розсипали ся були на столі, коли ґраф їх розвязував. Він задумавши ся, взяв один з тих документів і отворив его механічно.

То був лист тої нещасливої, що утопила ся в Секвані — лист, котрий лишила по собі жертва Реджінальда Еверстронґа — лист, на основі котрого ґраф Освальд прийшов до переконаня, що его братанич невідповідний на дідича великого майна.

Чоло ґрафа зморщило ся, підчас коли він читав.

— І тому чоловікови, що нещасливу людину загнав в розпуку і смерть, записую я богатство і значінє — сказав він сам до себе. — Ні, таки тота моя постанова, на яку я рішив ся при улици Арлінґтон, була зовсім справедлива і розумна. Я не був нині при розумі — гнів і горе відобрали мені здоровий розум; але ще не запізно опамятати ся, що я дурницю зробив. Звідник Мариї Ґудвайн не буде паном замку Рейнгем.

Ґраф Освальд зложив папір, на котрім було написане завіщане, подержав над лямпою, а відтак запалений кинув до печи і задуманий дивив ся, як папір горів аж до кінця, по чім вернув знов на свое місце.

— Нехай мої своячки Ляйонель і Данило Дарґун поділять ся спадщиною — подумав він собі. Пішлю завтра по мого адвоката і уложу нове завіщане.

— — — — — — — — — — — —

Керрінґтон сидів аж до одинайцятої години в Рейнгемскій челядни. В ролі, яку взяв на себе, зблизив ся був дуже до служби. Женьска служба не могла натішити ся красними товарами, а ще більше нечувано низькою ціною, по якій він їх продавав. В кілька мінут по одинайцятій він встав і сказав всім „добраніч".

— А брама чей ще не замкнена? — спитав він.

— Ще не замкнена; скорше як о пів до дванайцятої брами від подвіря не замикає ся — сказав якийсь старий візник.

Похатник попращав ся і вийшов, але не пішов через подвіре. Він тихцем на пальцях пустив ся простісенько на терасу. В многих вікнах сьвітило ся, бо гості ґрафа Освальда були о сій порі майже кождий в своїй комнаті.

Новинки.

Львів дня 15-го липня 1899.

— Іменованя. Секретарями судовими при висшім краєвім суді у Львові іменовані ад'юнкти судові: др. Стан. Гомме в Буську, Тад. Рибіцкий у Львові і Володим. Зигадлович в Щирци. — Секретарями судовими при трибуналах І. інстанциї іменовані: заступник прокуратора державного Йос. Майснер в Чернівцях для Чернівців. ад'юнкт судовий Володисл. Дембский в Золочеві, др. Людв. Дильский в Долині для Львова, Меч. Дністряньский в Делятині для Львова, ґр. Володим. Руссоцкий в Бродах для Стрия. Володим. Грабовецкий в Коломиї для Львова і Павло Война́севич в Дрогобичи для Львова. — Секретарями судовими при судах повітових іменовані ад'юнкти: Альфред Сохацкий в Сіняві, Лазар Розенфельд в Путили для Становець, Каз. Богданович в Долині для Рбжнітова, Володим. Кульчицкий в Калуши для Мединич, Лев Березницкий в Бурштині, Вас. Маляркевич в Підгайцях для Мостиск. Макс. Копистяньский в Будзанові, Володисл. Доніхт в Косові, Йос. Зборовский в Журавні для Лїська, Филимон Метеля в Чорткові для Журавна, Йос. Шмериковский в Микулинцях для Комарна. Едм. Галїк в Ярославі. Орест Дембицкий в Бродах, Володим. Лїтиньский в Сокали, Ів. Огоновский в Рогатині для Борщева, Конст. Павликів з Пижанкович для Винник, Єрон. Верхжовский в Бучачи для Товмача, Ром. Дмоховский в Ярославі для Янова, Євг. Ансіон в Тернополи для Жовкви, Адольф Фельсич-Нехай в Рудках для Олеська. Стан. Новосельский в Теребовли для Заболотова. Мих. Фельштиньский в Підгайцях для Потока золотого, др. Володисл. Ціхоцкий в Судовій Вишни, Володим. Куриловач в Мільници для Риманова, Щас. Оржельский в Скалаті для Рогатина, Ярослав Лешкий в Дрогобичи для Белзця, Лев Навроцкий в Миколаєві, Юл. Ґарлїцкий в Калуши для Болехова, Макс. Розенштайн в Раві, др. Володисл. Гошовский в Куликові для Камінки струмилової, Казим. Пйотровский в Буську для Лопатина, Кароль Ляйбшанґ в Кутах, Тад. Дияковский в Будзанові для Сколього, др. Берль Горовіц в Збаражи для Козови, Вартоломей Мадейский в Тисьменици для Бібрки, Юл. Цурковский в Садагорі для Заставної, Симеон Видніівский в Садагорі для Дорни Ватри, Іл. Семака в Чернівцях для Сольки, Ів. Шнайдер в Камінці струм. для Огинії і др. Стан. Дроздовский в Підволочисках для Грималова; ад'юнкт суду при краєвім правительстві в Сараєві Кароль Грановский для Копичинець і кандидат адвокатский Стан. Годолї в Ярославі для Турки. — Заступниками державних прокураторів іменовані ад'юнкти: Володим Русин в Делятині для Золочева і Еман. Сверчиньский в Долині для Львова.

— Апеляцийна комісия для податку особисто-доходового окінчила оногди свою першу сесию. На тій сесиї полагодила комісия 3193 рекурсів против вимірів за 1898 рік. Дальша сесия розпічне ся в жовтни с. р. і має полагодити прочі відклики, котрих єсть ще звиж 8000.

— Іспит зрілости в IV ґімназиї у Львові зложили: Ад. Ольґерд Карпушко, Ант. Мар. Ломницкий, Меч. Скалковский, Оск. Ашкенази, Ант. Аксентий, Каз. Вол. Древновский, Йос. Виг. Дзендзелевич, Йоах. Гавеман, Мих. Кліш, Ів. Кох, Мих. Мет. Коцюба, Володисл. Генр. Козловский, Ів. Людв. Пікор, Болесл. Рахлевич, Сильв. Василь Пачовский, Марк. Бубер, Йона Ельнер, Каз. Галусиньский, Фр. Ґурницкий, Самуил Лем, Берт-Менкес, Макс. Целлер, Марк. Сокаль, Юл. Травбнер і Генр. Звержховский.

— Іспит зрілости в ґімназиї в Золочеві відбув ся в днях від 3 до 5 липня, під проводом делєгата краєвої ради шкільної, проф. університету др. Людвика Фінкля. Всїх абітуриєнтів приступило до сего іспиту 20, а то 18 публичних а 2 екстерністи; після народности було 6 Русинів, 10 Поляків і 4 жидів. Русини зложили іспит всї, а именно: Авдикович Осип, Жолнірчук Федор (з відзнач.) Коропецкий Іван, Марисюк Франц, Теминцьо Володимир і Тирпак Юліян. Сьвідоцтва роздано матурисгам дня 6 липня по торжественнім богослуженю, котре відправив проф. о. Сидір Єзерский

— Нещасливий случай в Чернівцях. Д. Фрундза, 15-лїтний ученик 2 кляси руских паралельок, ішов улицею Резиденцийною і потрутив малу дївчинку каменичного сторожа Ів. Терлецкого. Єї брат, 13-лїтний ученик 4 кл. народної, Кароль Терлецкий, зробив ему докір, і помалу вивязала ся між ними сварка. Але від сварки прийшло до бійки. А Терлецкому прийшли ще два хлопці до помочи. Тоґди Фрундза пустив ся утїкати, але всї три хлопці гнали за ним. Вкінци тамті два відстали, а лишив ся Фрундза з Терлецким, мусїв боронити ся, і ударив свого противника парасолем у виски так нещасливо, що той упав на місци. Привезені лїкарі уділили Терлецкому першої помочи, але другого дня о 5 рано умер. Фрундзу передав маґістрат судови карному, а звідти по переслуханю пущено его на волю.

— Докори совісти. Перед роком застрілив ся в однім з берлиньских готелїв незнаний гість, записаний в книзї як банкир Л. з Відня. У Відни не уміли собі витолкувати того самоубийства, бо банкир Л. був маючий чоловік, полишив свій інтерес в найлїпшім порядку і уходив за дуже совістного фінансиста. Аж тепер вияснила ся загадка при нагоді полагоджуваня его спадщини. Той Л. був перед двайцятьма роками контистом в однім віденьскім банком і вів діл т. зв. ревізиї льосової. Між множеством листів, які переходили заєдно через єго руки з тим самим питанем, чи не вийшов такий а такий льос, надійшло раз письмо одного шинкаря з Ацґерсдорфу в справі комунального льосу, на котрий дійстно припала головна виграна в сумі 200 тисячів зр. Шинкар одержав коротку відповідь: „Ваш льос не вийшов!" — Вскорі потім Л. під покривкою нарушеного здоровля уступив з посади. Поселивши ся в Ацґерсдорфі, познакомив ся зі згаданим шинкарем і так его омотав, що купив від него згаданий льос. Відтак взяв за виграну гроші, перенїс ся на якийсь час до Берлина, а вкінци вернув до Відня і заложив там власний банковий інтерес, що дуже добре розвивав ся. Однако почутє вини не дало ся затерти. Раз вибрав ся Л. до Ацґерсдорфу, аби довідати ся о шинкари, від котрого вимантив льос. Дізнав ся дуже сумних річий. Шинкареви не вело ся, підупав і дійшов до такої нужди, що повісив ся. Єго жінка погибла під плотом як жебрачка, а син, котрий мусїв в наслїдок убожества покинути ґімназию, служив десь за наймита. Від того часу не мав Л. хвилї спокою. Попав остаточно в нервову недугу і виїхавши до Берлина, застрілив ся. Полишений маєток записав, з поминенєм свояків, синови нещастного шинкаря, а в письмі висланім до суду, оповів цїлу річ. Адвокат др. Найде, що заступає спадкоємця, перебуває тепер у Відни, аби справу полагодити.

Господарство, промисл, торговля, гіґієна і вихованє.

Ради господарскі.

— Як повинен господар будовати ся. (II.) Ще на одну річ треба при будованю хат уважати: на здоровле. Насамперед треба вибирати добре, здорове місце під хату. То не байка, коли люди и. пр. часто кажуть, що то „таке вже заложене хати", коли

Широкі склянні двері від бібліотеки стояли отвором. Перед дверми із середини була занавіса, коло котрої з одного боку була шпара. Крізь ту шпару заглянув Віктор Керрінґтон до середини. Граф сидів все ще при столї і держав отвертий лист в руці. Був то лист, який лишила до него єго жінка.

Не було то письмо виновниці. Лист був писаний спокійним щирим тоном і був скорше повен жалю і відреченя як писаний пристрастно і з розпуки.

„Аж тепер знаю, що я не повинна була віддавати ся за тебе, Освальде" — писала ґрафиня Еверстронґ. — Твоя жертва для мене була за велика. Так нерівне відношене не могло принести щастя. Ти дав менї все, а я так мало могла тобі дати. Хмара, яка засланяла мою минувшість, була темна і непроникнима. Ти взяв собі в менї людину, котру нїхто не знав, котра не мала нї імени нї родини, і менї навіть не дивно, що Твоя віра при першім подуві підозріня захитала ся та що твоя любов не устоялась. Бувай здоров, наймилїйший, найлїпший чоловіче! Ти навіть не можеш знати, як я щиро тебе любила, як я поважала благородність твоєї душі. У всїм, що від першої хвилї того якогось нещастного напруженя між нами стало ся, нїчо мене так глубоко не засмучувало, як та обставина, що я мусїла видїти, як Твою велику душу затемнила морока підозріня і сумнїву, що так само Тебе негідне, як і непотрібне та безосновне. Бувай здоров! Я вертаю знов в ту темряву, з котрої Ти мене був вирвав. Музикальне образованє, яке завдячую Твоїй великодушній підмозї, дасть менї средства до житя. Я бажаю для себе лиш тихого скромного істнованя. Нехай Бог Тебе благословить!

Гонория".

То було все. Нїякого жалю, нїякої просьби. З письма промавляла правда і повага.

— І она пішла в сьвіт сама, без нїякої опіки. Вернула назад до свого самотного житя — подумав собі ґраф, котрий бодай одну хвильку готов був повірити словам своєї жени.

Але зараз по тім пригадав собі, що єму говорила Лїдия Ґреґим, і тоту чудачну, неімовірну історию, якою Гонория хотїла оправдати ся, чому она десь лишила ся.

— Нї, нї — говорив він сам до себе; — то зрада і брїхня. Она мабуть десь недалеко звідси укриває ся, та чекає на успіх свого лицемірного письма. А коли побачить, що єї хитрість не помагає, коли зміркує, що єї безвстидність зробила моє серце каменем — то верне назад до свого любчика, коли він ще тогди буде жити і схоче єї примістити коло себе.

Сотки всїляких гадок крутили ся ґрафови Освальдови по голові, але одна переважала — то була гадка мести. Він постановив післати на другий день по свого адвоката, щоби зробити нове завіщанє в користь синів своєї сестри. Відтак хотїв взяти ся відшукати того чоловіка, що позбавив єго любови єго жінки. Розуміє ся, що Реджінальд мав би був єму помагати відшукати Віктора Керрінґтона.

Підчас коли ґраф Освальд оттаке роздумував, підглядав єго Керрінґтон крізь шпару коло занавіси.

— Чи має то стати ся ще сеї ночи? — думав собі Керрінґтон. — Чим скорше, тим лїпше. Він міг би кождої хвилї змінити свою гадку що до завіщаня, а коли би то стало ся ще сеї ночи, то люди сказали би, що то втеча єго жінки скоротила єму віку.

Ґраф Освальд спер ся руками на стіл а незадовго і голова склонила ся на них. Велике горе сего дня і безсонна минувша ніч змучили єго і він задрімав. Керрінґтон дивив ся на него може якої чверть години, коли він так спав.

Тепер, здаєсь, заснув він вже твердо — можу вже зайти до середини — подумав він собі і на пальцях зайшов до комнати обходячи сплячого ґрафа здалека в тїни. Відтак приступив до стола.

Межи розвиненими паперами і документами стояла банька з Кляретским вином, карафка з водою і порожна склянка. Керрінґтон присунув ся ще близше до стола і слухав через хвильку як ґраф дихає. Відтак виймив якусь малу фляшинку з кишенї та вилляв щось з неї в порожну склянку. Зробивши то, вийшов з комнати так тихенько і на пальцях, як зайшов був до неї.

— Так — подумав він собі — то вже більше як три чверти години, від коли я вийшов з челядні. При помочи шинкаря на селї не було би трудно доказати, що мене тут не було.

Він вже не ішов через подвірє, лиш через фірточку до парку, а відтак перелїз через низький пліт і пішов до села Рейнґем, де властитель господи „під когутом" як-раз замикав господу.

— Я довідав ся від челяди на замку, що у Вас можна переночувати — сказав він.

Властитель господи, що любив прислугувати ся своїм прихильникам із замкової служби, сказав, що готов прийняти незнакомого на ніч.

— То вже трохи пізно, але постараємо ся о вигоду для Вас.

Керрінґтон перебув сеї ночи в селї Рейнґем. Та й він намучив ся сеї ночи, длятого спав твердо і спокійно як дитина.

На другий день була вже осьма година, коли він сходами в гостинници сходив на долину. Там на долинї застав якийсь дивний

ти, що в нїй жиють, часто хорують і умирають. Єсть в тім зовсім природна причина; лиш темні люди еї не розуміють і гадають, що то хтось хату при еї закладаню, „закляв", або „наслав" на ню всїляке нещасте. Тимчасом тото нещасте буває вже часто перед поставленем хати в земли. Вохкість, гниль і всїлякого рода занечищене землї, на око навіть не завсїгди видне буває причиною, що місце під хату єсть нездорове. Дуже часто буває то по містах, де н. пр. вивозять всїляке румовище, сьміте і нечисту поза місто, складають там, а по якімсь часї на такім місци будують доми. Річ очевидна, що в такім ґрунтї можуть знаходити ся заразники всїляких недуг. По селах, де по найбільшій части будують хати з дерева, буває часто, що в будинку кидає ся гриб. Треба отже уважати і на то, щоби не ставити хати в такім місци, де може легко гриб кинути ся, бо то буде шкідливо не лиш на здоровлє але й на кишеню. Коли же не може вже бути инакше, то треба бодай забезпечити дерево від того, щоби гриб на нїм не кинув ся. В тій цїли треба вже підвалини і долїшнї части стовпів відповідно байцювати або напустити чимсь таким, що не дало би грибови розвивати ся, а крім того ще й забезпечило би дерево від борзого гнитя. До того можна ужити або т. зв. карболїнеум, котре остаточно не дороге, або синого каменя розпущеного у водї або хоч би й дегтю. Материял до будови треба насамперед котримсь із тих средств напустити, а відтак аж будувати. Кажуть також, що добре єсть в тих місцях, де міг би кинути ся гриб, насипати на землю під будову мішанини пересїяного попелу, не дуже мілко потовченого вугля з дерева і потовченого синого каменя. Важне для здоровля єсть також, щоби комнати до спаня і мешканя були поставлені проти сонця, отже до всходу і полудня, щоби були о скілько можна просторі і не за низькі, та щоби вікна були до отвираня, а не лиш, як то у нас доси буває, лиш дїри в стїнах до впусканя сьвітла. Найлїпше для здоровля єсть ставити хати і доми углами до сторін сьвіта, бо тогди кожда часть дому дістає по трохи сьвітла і тепла сонця. Ще одна важна річ, на котру при будованю треба зважати, а що у нас задля соломяних криш єсть майже неможливе: щоби воду з даху не пускати на землю під хату. Від того набирає ся не лиш вохкість у хату, що опісля шкодить здоровлю, але й хата сподом гниє та цвиле ся, і треба часто[ї] направи. Де можна, там треба длятого давати під край стріхи коритця (ринви) або бодай пускати стріху так довго, щоби окапи були далеко, а на самих окапах убивати землю твердо і робити рівцї, щоби вода зпід хати могла збігати.

— Штучне годоване печериць. В нїмецкій ґазетї господарскій „Haus-Hof-Garten" знаходимо такий спосіб штучного розмножуваня печериць: На тїнистій грядцї в городї викопує ся землю на яких 40 до 50 цетим. глубоко і кладе ся на бік. В зроблене так порожне місце кладе ся на 30 до 40 центиметрів грубо зовсім до нічого нездалого пороху, який робить ся при молоченю червоної або шведскої конюшини з головок. При тім треба той порох трохи змочити. На ту верству дає ся знов 15 до 18 центим. грубу верству викопаної землї. По 3 до 4 місяцях — отже, коли грядку печериць заложило ся рано в весни, то вже в лїтї, добувають ся красні, великі і чисті печерицї, чудного смаку. Дальшого заходу вже не потреба хиба що підчас довшої посухи підолле ся грядку лїтною водою. Грядка буде родити аж до зими а коли еї на зиму вкрити соломою і листєм, то можна мати печерицї ще й дуже пізно в осени. З такої грядки ще й та користь, що она буде родити кілька лїт. — Ну се дуже простий і легкий спосіб штучного годованя печериць, і не завадило би его випробовати.

Всячина господарска.

— Прятане афин. Найлїпший, найпростїйший і найдешевший спосіб, як би спрятати собі афини на довший час, єсть такий, що сухі, перебрані афини ставить ся в поливанім горшку на кухонну бляху, від часу до часу перемішає ся, звернувши горнець в руках то в одну то в другу сторону, а відтак коли станути сочисті, поставить ся на слабий огонь, щоби змякли і раз заварить ся. Відтак наповняє ся ними або камінні баньки, або огріті бутлї, і закорковує ся добре та запечатовує ся, та ставить ся в холодну пивницю. Так приладжені афини смакують як сьвіжі і дадуть ся держати роками. Цукру не треба додавати, бо можна додати опісля, коли щось робить ся з афинами. — Щоби зробити желє з афин, то треба їх поволи огрівати, щоби аж закипіли, перепустити сок через сито і заварити его борзо з цукром даючи 1 фунт на лїтру. Цукор до того або огріває ся сухим або розпускає ся в соку мішаючи его.

рух. Як раз наспіла була страшна вість з замку, що ґрафа Освальда застали досьвіта в своїй комнатї неживого, а лямпа ще горіла на столї. Якийсь паробок від коний прийшов був до господи і розповідав то якраз в тій хвили, коли похатник увійшов був до шинку.

— Мілярд так его застав — розповідав той чоловік. — Він виглядав зовсім спокійно, сидів на крісли, спершись головою об вибиване опирало. На столї лежали порозкидані папери і листи. Зараз післали по адвоката Дальтона, щоби він оглянув ті папери, та позапечатовував всї замки, пульти і т. д. Дальтон як-раз тепер то робить. Пан Еверстронґ дуже перепуджений. Він так був побілїв як стїна, коли довідав ся о тім, і зійшов на долину. Для него то рідке щасте, бо кажуть, що ґраф Освальд зробив вчера нове завіщанє і записав все свому братаничеви; а панич дуже гуляв; він сидить в довгах по самі уха. Мимо того ледви живий був, так напудив ся.

— Бідний ґраф Освальд! — говорили присутні. — Добрий був паниско. А щож ему такого було, пане Кімбер — не знаєте?

— Лікар каже, що удар серця — відповів паробок. А я би сказав, що ему серце пукло; така була хороба ґрафа Освальда. То поведенє ґрафинї смерть ему зробило. Мусїла то бути не аби яка ледащиця, або може ні?

День перед тим наговорено ся вже досить „під когутом" і в цілім селї о втечі ґрафинї. Сільскі цокотухи покивували головами на ту ледащість ґрафинї Еверстронґ, але не говорили нічого. Нова подія так потрясла всїми, що навіть всї сплетнї спершу притихли.

Похатник сидів в малім алькири поза шинком і слухав, що люди з села і паробок від коний розповідали собі.

— А деж ґрафиня? — спитав шинкар; — вчера вернула?

— А по полудни знов забрала ся — відповів Кімбер. — Она має богато на совісти.

В замку Рейнгем настав був того дня страшенний переполох. Гості ґрафа Освальда стали збирати ся чим скорше до виїзду; декотрі були таки вже виїхали, заким ще та страшна подія, що спала на всїх мов грім з ясного неба, стала всїм звістна.

Мало людий мало в крузї своїх знакомих так богато симпатиї, як ґраф Освальд, его великодушна вдача, его честний характер позискали були ему поважанє всїх. Він готов був кождої хвилї подати помічну руку потребуючим і убогим, а для слуг був вирозумілим приятелем. Не диво, що вість о его наглій смерти зробила на всїх в замку і поза замком дуже пригноблююче враженє, як би яке велике нещасте.

Против Гонориї підняло ся загальне чувство відрази. Хто лиш о нїй відозвав ся, лихословив єї найгіршими словами. Всї були того переконаня, що она винесла ся вчера з замку на завсїгди. Якаж була загальна несподїванка, коли в кілька минут по тім, коли розійшла ся чутка о смерти ґрафа Освальда, она зявила ся в присїнку, де стояло повно людий. Єї лице було ще білїйше як мармор і відбивало ще різче від еї чорної сукнї.

— Так, то ґрафине Еверстронґ — відозвав ся ґенерал Демонд, індийский офіцир і старий приятель покійника. — Ґраф Освальд вже не жиє.

— Пустіть мене до него! Я тому не вірю — не можу вірити — не можу! — крикнула она як би без памяти. — Пустіть мене до него!

(Дальше буде).

— Чорну вовняну або шовкову материю відновити, коли она поплямлена або зрудїла, можна в той спосіб, що пере ся еї у варі з тютюну. До того бере ся жменю звичайного тютюну до куреня на 6 до 8 лїтрів води, перецїджує ся. Вар той роздїлює ся на дві части, а коли вистигне, полоче ся материю насамперед в однім, а відтак в другім части. Материю треба викрутити, завинути в грубе полотно і зараз прасувати з лївої сторони.

Вісти господарскі, промислові і торговельні.

— В Скільщинї вівси сего року рідкі а трава дуже слаба, по городах буйнїйша але вилягла і сподом зігнила. Бараболї хоч в червни від морозів потерпіли, тепер відновили ся і добрі. Суниць майже нема.

— Цїна збіжа у Львові дня 12 липня: Пшениця 9·50 до 9·75 зр.; жито 6·75 до 7·—; овес 5·50 до 6·—; ячмінь пашний 5·25 до 5·50; ячмінь броварний —·— до —·—; горох до вареня 6·— до 9·—; вика 4·40 до 4·60; сїмя льняне —·— до —·—; сїмя конопне —·— до —·—; біб —·— до —·—; бобик 4·50 до 4·75; гречка 7·50 до 7.50; конюшина червона —·— —·—; біла —·— до —·—; тимотка —·— до —·—; шведска —·— до —·—; кукуруза стара —·— до —·—; хміль 65·— до 75·— ріпак 10·50 до 11·—

Цїна телят, безрог і овець на заріз: На торг до Відня привезено дня 13 липня 3661 штук телят, 1448 штук живих а 1050 штук патрошених безрог і 224 штук патрошених овець а 125 ягнят. За патрошені телята плачено по 40 до 56 кр., за живі 26 до 30 кр., за лїпші 32 до 42 кр.; за найлїпші по 44 до 50 кр. — За молоді безроги 36 до 46 кр., за патрошені тяжкі 46 до 50 кр., за підсвинки 50 до 56 кр. За патрошені вівцї 31 до 42 кр. за кільо. Пара ягнят по 4 до 12 зр.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Відень 15 липня. Вчера по полудни відбула ся рада кабінетна під проводом президента мінїстрів ґр. Туна.

Париж 15 липня. З нагоди вчерашного републиканьского сьвята, відбули ся численні торжества і великий перегляд войска. День минув в цілій Франциї спокійно.

Петербург 15 липня. З Аббас Туману доносять, що цар приказав вел. кн. Николаєвичеви Михайловичеви супроводити тіло наслїдника престола з Кавказу до Петербурга. Тїло буде перевезене з Кавказу морем до Севастополя, а звідтам зелїзницею.

За редакцию відповідає: Адам Крехowецкий.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).